PREDLAGATELJ: ŽUPAN OBČINE JESENICE
PRISTOJNOST: OBČINSKI SVET OBČINE JESENICE
POROČEVALKA: MAG. VALENTINA GORIŠEK, DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE

PREDLOG
ZA PRISTOP OBČINE JESENICE H KONVENCIJI ŽUPANOV ZA PODNEBNE SPREMEMBE IN ENERGIJO

OBRAZLOŽITEV:
Konvencija županov je prva iniciativa Evropske komisije, ki spodbuja lokalno upravo in prebivalce k prevzemu pobude v boju proti globalnemu segrevanju. Konvencija županov je bila napovedana kot *največja pobuda na področjih podnebnih sprememb in energije na svetu*. Združuje lokalne skupnosti, ki so se prostovoljno zavezale k izvajanju ciljev EU na področjih podnebnih sprememb in energije na svojem območju. Podpisniki se zavezujejo, da bodo do leta 2030 emisije CO2 zmanjšali za najmanj 40% in sprejeli celosten pristop k obravnavanju blažitve podnebnih sprememb ter prilagajanja nanje. Konvencija županov je odprta za vse občine, ne glede na velikost in njihov napredek pri izvajanju energetske/podnebne politike. Gibanje se je začelo leta 2008 s podporo Evropske komisije in ima danes že več kot 7.100 podpisnikov.

Poraba energije in emisij CO2 na lokalni ravni je odvisna od številnih dejavnikov: gospodarske strukture, ravni gospodarske dejavnosti, gostote prebivalstva, značilnosti stavbnega fonda, uporabe in ravni razvoja različnih vrst prevoza, vedenja občanov, podnebja itd. Lokalne oblasti imajo ključno vlogo pri blažitvi podnebnih sprememb, saj več kot polovica emisij toplogrednih plinov nastane v mestih, kjer živi in dela 80% evropske populacije. Na nekatere dejavnike je mogoče hitreje vplivati (kot je vedenje občanov), na druge pa je mogoče vplivati le srednje ali dolgoročno (energetska učinkovitost stavbnega fonda). Koristno je razumeti vpliv teh parametrov, vedeti, kako se spreminjajo skozi čas in ugotoviti, ob katerih lahko lokalna oblast ukrepa. Podpisniki Konvencije županov se zavezujejo, da bodo zmanjšali emisije CO2 na svojem območju skozi ukrepe za stanovanjski sektor, občinske stavbe in javno razsvetljavo, terciarni sektor in promet. Obvezna je obravnava vsaj treh sektorjev od štirih.

Podpisniki nadalje podpirajo skupno vizijo za leto 2050: pospeševanje razogljičenja ozemelj, krepitev sposobnosti prilagajanja na neizogibne vplive podnebnih sprememb ter zagotavljanje dostopa do varne, trajnostne in cenovno ugodne energije za državljane.

Podpisniki Konvencije županov navajajo številne razloge za pristop k gibanju, med drugim je kot najpomembnejši priložnost prispevati k oblikovanju podnebne in energetske politike EU, kažejo se boljše finančne priložnosti za lokalne podnebne in energetske projekte, izmenjujejo se izkušnje in sodelovanje na ravni lokalnih skupnosti in regije, idr. Za pristop h Konvenciji županov je potrebna politična podpora, in sicer sklep občinskega sveta, kot pooblastilo županu, da občina pristopa h Konvenciji županov. Na podlagi izražene politične podpore, župan podpiše pristopni obrazec, kar je prvi korak.

Da bi podpisniki Konvencije županov svoje politične zaveze prenesli v praktične ukrepe in projekte, mora biti pripravljena osnovna evidenca emisij ter ocena tveganja in ranljivosti na področju podnebnih sprememb (drugi korak).

Podpisniki se zavezujejo, da bodo predložili izdelan Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebne spremembe, v katerem bodo opisani ključni ukrepi, ki jih nameravajo sprejeti. Po pristopu 18-ih gorenjskih občin h Konvenciji županov, je za območje Gorenjske predvidena izdelava akcijskega načrta – Trajnostnega energetskega načrta Gorenjske (TEN Gorenjska). Nadaljnji (tretji) korak je njegovo izvajanje, ter spremljanje izvajanja in redno poročanje Uradu Konvencije županov. (Urad Konvencije županov (CoMO), ki ga je ustanovila in ga financira Evropska komisija, je odgovoren za usklajevanje in dnevno upravljanje pobude. Podpisnikom Konvencije zagotavlja upravno podporo in tehnične napotke, omogoča mrežno povezovanje med zainteresiranimi stranmi Konvencije in zagotavlja promocijo njihovih dejavnost). Podpisniki Konvencije se zavežejo, da bodo vsaki dve leti po oddaji svojega akcijskega načrta predložili poročilo o izvajanju, v katerem bodo predstavljeni vmesni rezultati izvajanja akcijskega načrta.

Občinski svet Občine Jesenice je s sklepom št. 287. na 17. redni seji Občinskega veta, z dne 26. 04. 2012, sprejel Lokalni energetski koncept Občine Jesenice (LEK). Le-ta je trenutno krovni dokument za načrtovanje obsega porabe in načina oskrbe z energijo, ukrepov za učinkovito rabo energije (URE), ter uporabo obnovljivih virov energije (OVE) na območju Občine Jesenice. V okviru sprejetega LEKa Občina Jesenice izvaja aktivnosti, ki so že skladne s predvidenimi aktivnostmi TEN Gorenjska (npr. energetsko knjigovodstvo in informiranje, priprava dokumentacije (projektne in investicijske za obnovo javnih stavb), kot tudi že določene investicije na področju zmanjševanja rabe energije (javno - zasebno partnerstvo pri izvedbi toplotnih postaj v javnih zavodih ipd.), uvajamo URE in OVE v javno razsvetljavo ipd. TEN Gorenjska predstavlja nadgradnjo Lokalnega energetskega koncepta na ravni regije, in sicer z načrtom ukrepov in projektov za zmanjšanje izpusta izpustov toplogrednih plinov.

Gorenjske občine so januarja 2016 na Svetu gorenjske regije sprejele predlog Regionalne razvojne agencije BSC Kranj d.o.o. za izdelavo Trajnostnega energetskega načrta Gorenjske (TEN Gorenjska). Skupni pristop k vprašanju trajnostnega razvoja namreč omogoča doseganje boljših rezultatov, kot izoliran pristop posamezne občine, saj temelji na povezovanju in izmenjavi izkušenj ter, kot že rečeno, pomeni nadgradnjo Lokalnih energetskih konceptov občin. Prav tako bo TEN Gorenjska spodbujal sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi ustanovami in lokalnimi skupnostmi. H Konvenciji županov za podnebne spremembe in energijo bomo pristopili kot skupina 18-ih gorenjskih občin s skupnim ciljem zmanjšati emisije CO2 na območju Gorenjske za najmanj 40% do leta 2030. Sprejeli bomo tudi celostni pristop k obravnavanju blažitve podnebnih sprememb ter prilagajanja nanje. Vse to bomo prikazali v skupnem dokumentu – TEN Gorenjske.

BSC Kranj d.o.o. je za izdelavo TEN Gorenjska pridobil EU sredstva v okviru Programa Interreg Alpine Space – projekt PEACE ALPS (85% sofinanciranje izdelave TEN Gorenjska). Partnerji na projektu so še: Piemonte Region, Italija - vodilni partner, Ökoinstitut Südtirol - Alto Adige, Italija, Razvojna agencija Sinergija, Slovenija, RhônAlpÉnergie Environnement, Francija, Association pour une Gestion Durable de l'Energie, Francija, W.E.I.Z. Energy and Innovation Center, Avstrija, eza!

Energy and Environmental Center Allgäu, Nemčija, Energiewende-Oberland - Civic Foundation for Renewable Energy and Energy Efficiency, Nemčija, Climate Alliance, Nemčija, PLANAIR, Švica.

V februarju 2017 je bilo na Svetu gorenjske regije potrjeno 15% sofinanciranje projekta s strani lokalnih skupnosti v gorenjski regiji. Pogodba o sofinanciranju udeležbe občin v odobrenem projektu PEACE_Alps – Pooling Energy Actions and Enhancing their implementation in the Alps, programa INTERREG, Alpine Space, št. 1/2017 Peace_Alps, zajema sofinanciranje aktivnosti priprave TEN Gorenjske (izvedba javnega naročila za izbiro pripravljavca, nadzor nad pripravo in usklajevanje izvedbe aktivnosti skladno s prijavnico projekta, pripravo poročil o izvedbi aktivnosti, o finančni kontroli idr., zagotovitev končnega izdelka TEN Gorenjske). Občine bodo svoj interes pri izvedbi projekta uveljavile tako, da bodo v projektno skupino imenovale svoje predstavnike, da se bodo predstavniki udeleževali delavnic in usposabljanj, ki bodo organizirana v okviru projekta, da bodo sodelovale z izbranim zunanjim izvajalcem, ko bo le ta obravnaval območje občine, ter da bodo na delovnih srečanjih projektne skupine na območju posamezne občine nudili ustrezno organizacijsko pomoč.

Celotna vrednost projekta PEACE_Alps znaša 2.148.880,86 EUR. Del za BSC d.o.o. Kranj v okviru odobrenega zneska znaša 178.292,60 EUR, od tega je zagotovljenih 85% sredstev s strani EU, ostalih 15% pa predstavlja lastni delež udeležbe. Stroški projekta, ki jih je potrebno sofinancirati, znašajo 26.743,00 EUR. Za Občino Jesenice znaša višina sofinanciranja 2.565,15 EUR oz. 9,59 % potrebnih sredstev sofinanciranja. Sredstva so zagotovljena v okviru proračuna Občine Jesenice za leto 2017 na postavki 7010, Razvojni projekti RRA.

Sodelovanje občanov je prav tako ključno za spodbujanje spremembe vedenja v boju proti globalnemu segrevanju. Kot podpisnik Konvencije županov se občine zavežemo tudi k vključevanju in sodelovanju občanov v celotni postopek. Strategije obveščanja, komuniciranja, ozaveščanja, spodbujanja in usklajevanja so ključne sestavine za uspeh projekta. Npr. - Lokalni energetski dnevi so dogodki, ki jih organizirajo podpisniki Konvencije v okviru svojih uradnih obveznosti, da bi dvignili ozaveščenost ljudi o priložnostih, ki jih ponuja inteligentnejša uporaba energije. Za lokalne oblasti je to priložnost, da zainteresirane strani in občane vključijo v skupen dialog o razvoju in izvajanju akcijskih načrtov za trajnostno energijo.

PREDLOG SKLEPA:
V skladu z navedenim in na podlagi 14. člena Statuta Občine Jesenice (Ur. list RS, št. 101/2015), ter 119. člena Poslovnika o delu Občinskega sveta Občine Jesenice (UL RS 2/2016), predlagam Občinskemu svetu Občine Jesenice v sprejem naslednji

SKLEP

1. **Občina Jesenice pristopa h Konvenciji županov za podnebne spremembe in energijo.**

2. **Občinski svet Občine Jesenice pooblašča župana za podpis pristopnega obrazca.**

ŽUPAN
Tomaž Tom MENCINGER

Pripravila:
Mag. Valentina Gorišek

Številka: 300-2/2017
Datum: 14/4/2017

Prilogi:
- Konvencija županov za podnebne spremembe in energijo
- pristopni obrazec